Redacţiunea. Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 159. Braşov, Vinerĭ, 19 (31) Iulie. 1896.

Tact şi moderaţiune?

Trebue sĕ revenim astăḑĭ la cestiunea sulevată în numĕrul de erĭ al fóiei nóstre privitor la tactica adversarilor noştri. Décă aceştia nu se pot stăpâni nicĭ în faţa hotărîrei, ce a luat'o Majestatea sa Monarchul nostru de-a visita pe Regele României, şi încep a bêrfi şi a unelti deja de pe acum pentru a turbura efectul acelei visite princiare, causa este, că au prea avansat deja în nisuinţele lor ostile şi pernicióse românismului.

Nu trebue sĕ uităm nicĭ încordarea cea mare ce esistă aicĭ la noi în Transilvania şi Ungaria din causa nesfêrşitelor persecuţiunĭ politice, îndreptate în contra Românilor.

Numai înainte cu câte-va ḑile s'a pronunţat la Alba-Iulia contra preotului şi învĕţătorului din comuna Tiur de lângă Blaşiu érăşĭ una din acele sentinţe monstruóse, carĭ ne dovedesc, că ţinta celor dela putere este de-a băga gróză în poporul nostru prin astfel de asprime în condamnărĭ. Căcĭ în casul contrar ce sens ar fi avut sĕ li-se dicteze acusaţilor pedépsa de un an şi jumĕtate şi de opt lunĭ închisóre de stat, pentru-că corul condus de ei a cântat nisce cântece românescĭ, în care judecătorii vĕd „agitaţiune naţională română?“ Şi cum se potrivesc aceste nemilóse condamnărĭ cu asigurările, ce le fac cei dela guvernul unguresc, că ei n'au nicĭ o intenţiune duşmănósă faţă cu elementul român, şi cu asigurările lor continue, că voesc sĕ trăiască în pace şi bună înţelegere cu Românii şi cu România?

In împrejurărĭ triste ca cele de faţă nu e decĭ mirare, că Românii noştri asupriţĭ au devenit fórte sceptici faţă cu orĭ-ce asigurărĭ şi prevestirĭ de felul acesta.

Cu tóte acestea departe au fost şi departe sunt Românii ardelenĭ de gândul de-a voi sĕ-şĭ manifesteze nemulţămirea şi amărăciunea, ce cu drept i-a cuprins, tocmai cu ocasiunea visitei, ce-o va face Suveranul nostru României şi Regelui sĕu.

Ceea ce insinuă adversarii şoviniştĭ fraţilor noştri ardelenĭ din România, că ar voi sĕ demonstreze cu ocasiunea acelei visite, predând monarchului nostru un memoriu etc. este numai o dorinţă a lor ascunsă, un plan al lor rĕutăcios, care ţintesce a lovi şi cu acéstă ocasiune în Ardelenĭ.

„Indépendance Roumaine“ rĕspunde şi la al doilea articol al ḑiarului koşutist „Magyarorszag“, în care acesta îşĭ esprimă temerea, că România la primirea lui Francisc Iosif va serba mai mult pe „Impĕratul Austriei“ şi va negliga pe „Regele maghiar“.

„Românii“, ḑice numita fóiă, „sunt departe de-a se gândi la acésta dublă personalitate a suveranului imperiului vecin şi ei, uitând pentru moment gravul proces ce-i separéză de Ungurĭ, şi aducêndu-şĭ aminte de tótă bună-voinţa, ce a dovedit'o împĕratul Francisc Iosif conaţionalilor lor de dincolo de munţĭ, vor serba în persóna sa, fără nicĭ un cuget reservat, pe óspele ilustru, pe suveranul venerat al unui mare stat, care dă semne neîndoióse a unei amiciţii, pentru care îi suntem recunoscĕtorĭ“.

Este absurd, continuă „Independ. Roum.“, de a admite, că Românii ardelenĭ stabiliţĭ în România vor profita de visita Impĕratului pentru a-i remite un memorand în cestiunea transilvană. „Noi scim sĕ primim pe óspeţii noştri“, esclamă fóia bucureşceană şi termină aşa:

„Acéstă atitudine a fóiei maghiare, care-o spune verde, că asupra visitei Majestăţii Sale în România în împrejurările actuale nu se póte bucura nicĭ un Maghiar, face sĕ reiasă încă şi mai avantagios unanimitatea, cu care pressa română a salutat anunţarea sosirei împĕratului Francisc Iosif. Acéstă dovedesce, că în mânia paradei, ce-o fac cu progresul lor, Ungurii n'au dobêndit încă acea maturitate politică, ce-o dovedesce tactul şi moderaţiunea, pe care popor stăpân peste sine trebue sĕ le aibă în relaţiunile internaţionale şi în cestiunile de curtoasiă dela suveran la suveran“.

La aceste observărĭ ale confratelui din Bucurescĭ am mai adauge numai, că şovinismul maghiar predominant a trecut deja tóte marginele şi a avansat prea tare, decât ca sĕ mai pótă ţine sémă de tact şi moderaţiune în relaţiunile şi cestiunile de curtoasiă internaţională, când se tractéză de Românĭ şi de cestiunea română faţă cu interesele imaginare ale fanatismului de rassă, pentru care militéză el.

Ministrul-preşedinte român D-nul Dim. Sturdza, după cum aflăm, a trecut adĭ-diminéţă prin gara Braşov la Sinaia, venind cu trenul expres, via Arad. Se vede, decĭ, că dela Viena d-l Sturdza s'a re'ntors direct acasă, fără a se mai opri în Budapesta. Aşa-déră scirea adusă cu atâta positivitate de oficiosul „Kel. Ert.“, că se va opri în Pesta şi va visita şi esposiţia „milenară“, *nu s'a adeverit*.

Vocĭ maghiare
asupra visitei monarchului nostru în România.

Étă ce scriu douĕ organe maghiare, unul opoziţional, altul guvernamental, asupra visitei Majestăţii Sale monarchului austriac în România.

Ḑiarul oposiţional „*Ellenzék*“ din Clujiu scrie în numĕrul sĕu de ierĭ la loc de frunte următórele:

Poporaţiunea din România este în agitaţiă, de când se scie despre călĕtoria domnitorului nostru. Cetăţenii bucurescenĭ pregătesc o primire splendidă.

Noi aflăm fórte naturală acéstă bucuriă, deóre-ce micul şi tînĕrul regat acum de prima dată se va împărtăşi de onórea, că capitala ei va fi visitată de capul unui stat europén puternic.

Faptul acesta va potenţa mândria micului stat!...

In tot casul ar fi însĕ de dorit, ca primirea domnitorului nostru sĕ fiă demnă şi visita lui *sĕ nu fiă turburată* de incidente regretabile, analóge celor din Agram.

Sĕ nu uite Românii, că împĕratul austriac tot-odată e şi rege maghiar, şi că *insulele şi demonstraţiunile*, carĭ eventual se vor îndrepta contra nóstră vor atinge în primul loc în mod neplăcut pe domnitor. Şi împrejurarea acésta nu va fi fatală pentru noi, ci pentru ei. Căcĭ orizontul Orientului începe a-se întuneca, deja se aude tunetul viforului, şi fulgerul va învĕli mai întâiŭ România în flăcărĭ. Ca *parafulger îi póte servi numai Ungaria (!!)*... numai noi o putem apăra în contra invasiunei rusescĭ, la altă putere de Dómne ajută România n'are ce conta.

Decĭ numai Ungaria le póte fi Românilor singurul prieten şi aliat (!!)

Sĕ înţelégа Românii, că cestiunea orientală a ajuns la esplosiune, şi pe ei îi ameninţă în primul rênd catastrofa. Un plan de împărţire prealabil le-ar frânge gâtul; décă însĕ planul acesta nu le-va succede Ruşilor, şi lucrul va ajunge la rĕsboiŭ, atuncĭ totul depinde dela finea rĕsboiului. Şi în casul acesta Românii *numai aşa* pot spera sĕ-şĭ mântuéscă ţéra, *décă în faţa armatei rusescĭ va sta armata regelui maghiar, şi armele maghiare vor eşi învingĕtóre (!!)*.

România s'a purtat până acum uşuratec, în continuu demonstréză contra nóstră fără ajutorul cărora ţéra lor ar trebui sĕ se prăpădéscă în scurt timp.

A sosit timpul, ca sĕ li-se deschidă ochii!...

Sĕ nu uite, că pentru noi nu e cestiune vitală esistenţa României, decĭ se nu se jóce necontenit cu focul, strigând neîntrerupt contra nóstră. Ne-a ajuns păn' la gât. Se curmeze odată cu atitudinea lor duşmănósă faţă cu noi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Femeia Română.

De *Carmen Sylva*.

II.

Dintre tóte vieţele aşa de tulburate a femeilor române de pe tron şi de pe lângă tron, de sigur cea mai furtunósă a fost acea a dómnei Kiajna, soţia lui Mircea Ciobanul (1540—1590), atât din causa propriei sale naturĭ violente şi ambiţiósă, cât şi mult mai mult din causa împrejurărilor contra cărora ea avea de luptat.

Soţul sĕu, domnitorul Mircea fù supra numit ciuma boerilor şi biciul poporului. El domni în trei rêndurĭ şi ucise mai mult de 2000 boerĭ.

Cifrele cronicarilor n'au fost nicĭ-odată controlate şi ele sunt mai de grabă eloquente decât exacte.

Rĕmasă vĕduvă în 1560, d-na Kiajna puse pe tron pe fiiul sĕu Petre Şchiopul, dér boerii alungaţĭ se întórseră în ţéră şi o alungă peste Dunăre. Ea însĕ nu perdù curagiul, cerù ajutorul Turcilor, se puse, înarmată din crescet până în tălpĭ, în fruntea armatei, bătù pe boerĭ de douĕ orĭ şi reaşéḑă pe fiiul sĕu pe tron. Când fiul sĕu se făcù nesuferit în Valachia din causa birurilor şi crudimelor sale, ea întrebuinţă tótă influenţa 'sa pe lângă sublima Pórtă, pentru ca sĕ-i se dea tronul Moldovei şi de a fi înlocuit în Valachia prin fratele sĕu Alexandru. De patru orĭ Petre Şchiopul fù rĕsturnat, dér dómna Kiajna eşi tot-déuna victoriósă pentru fiiul sĕu, 'i redădù tronul, pe care ea puse mai târḑiu pe fratele sĕu vitreg Iancu Jasson, ea dădù nepotului sĕu Mihnea tronul Valachiei. Cronicarul povestesce multe dovedĭ de energia şi de cruzimea dómnei Kiajna, dér spaţiul lipsesce pentru a da amĕnuntele acestei vieţĭ ciudate. Ea puse într'o ḑi pe o tavă, în mijlocul unui ospăţ, capul plin de sânge al unui trimis, ea chemă la o serbare, la Curte, un mare numĕr de boerĭ, de preoţĭ şi doi episcopĭ şi după ce au jurat pe Sf. Fecióră şi pe toţĭ sfinţii, că nu le va face nicĭ un rĕu, puse de-i sugrumă pe toţĭ.

Curagiul ei fù neînfrânat, energia sa nu se desminţi nicĭ-odată şi décă ea era crudă, trebue sĕ ţinem socotélă de timpul sĕu şi pe cei ce o înconjurau.

O apariţie, de o mărime mişcătóre e demna soţie a mult iubitului erou a poporului român, Mihaiŭ Bravul. Ea se numea Stanca, din familia Creţulescu şi fù în tóte întêmplările, cel mai bun amic şi povăţuitor al acestui mare domn.

La începutul carierei sale, cât timp au ţinut luptele pentru corónă contra lui Sinan Paşa, Mihaiŭ fù nevoit de a-şĭ pune femeia şi fiica în siguranţă la curtea lui Sigismund Batori, prinţul Transilvaniei. De acolo el le trimise cu mama sa la Sibiiu şi numai în Decemvre 1595 dómna Stanca putù intra în capitala sa Têrgoviştea, unde se ocupă cu multă energie de nenorociţĭ, de flămânḑii fără adăpost şi fără foc.

Au făcut prisonierĭ pe fiiul şi fiica unui Turc de distincţiune numit Mihaiŭ Oglu şi i-au dăruit lui Mihaiŭ Bravul. Dér dómna Stanca, după ce le-a făcut o primire fórte bună, i-au trimis la părintele lor.

O conspiraţiă a Khanului Tătarilor şi multe alte necazurĭ întunecară ḑilele Dómnei. Ea păstra în tóte greutăţile linişte, şi înţelepciunea ei o făcură sĕ prevină multe primejdii. In momentul, în care soţul ei, îmbătat de victoriile sale, fericit de pacea propusă de către Sultan, voi ca sĕ între în Transilvania spre a o cuceri, ea încercă a-l înduplica ca sĕ renunţe la acéstă idee, arătându-i necesitatea ce au popórele de linişte şi recunoscinţa ce ei o datorau lui Batori pentru ospitalitatea ce le-o dăduse în timpurile grele. Dér pricepênd, că rugăciunile ei sunt zadarnice, ea hotărî de-a lua pe copii sĕi Nicolai şi Florian şi de a însoţi pe Domn până în faţa inimicului. In bătaia dela Şelimberg în potriva cardinalului Batori, ea era în primele rêndurĭ, la adăpostul celor trei crucĭ de aur, care erau purtate în fruntea armatei.

La intrarea triumfală a Românilor în Belgrad, ea singură rĕmase cu faţa gânditóre şi cu ochii întristaţĭ, ca cuprinsă de nisce presimţirĭ durerόse; s'ar fi credut, că tóte astea onorurĭ o oboseau. Când asasinii lui Andrei Batori aduseră lui Mihaiŭ-Bravul capul nenorocitului prinţ, pe dómna

A sosit ocasiunea de-a-ne întinde drépta de împăcare!

Călătoria regelui maghiar la Bucurescĭ sĕ introducă o nouă eră în opinia publică a României.

Oficiosul *„Pester Correspondenz“* scrie cu datul de alaltăerĭ următórele:

In curênd va avé loc o întrevedere şi mai momentuósă decât intrevederea Ţarului cu monarchul nostru: adecă visita *regelui Francisc Iosif la regele României.* Nu faptul, că cel mai puternic merge la cel mai puţin puternic, îi dă un caracter simptomatic acestei intrevederĭ, şi nu se urmăresce scopul de a-se constata relaţiunile prietinescĭ de vecinĕtate; peste aceste stadii pregătitóte au trecut ambii domnitorĭ în decursul unui lung şir de anĭ. Dér aerul nu e curat în Balcanĭ. Clocotesce ca într'o căldare fermecată, şi nimenĭ nu póte sci, unde se vor revolta în proximul moment pasiunile, până acum sufocate, şi unde se vor provoca complicaţiunĭ mai marĭ.

Noi am apărat tot-déuna întregitatea statelor balcanice, şi, în mânia tuturor, am documentat bunăvoinţa nóstră, dér *elementele nepreccugetate conturbă înţelegerea între naţiunĭ*, şi prietinia domnitorilor începe a servi ca gagiŭ de tot sigur.

Ne bucurăm, că vecinii noştri românĭ sunt onoraţĭ cu acéstă visită princiară, şi sperăm, că *elementele neînfrânate (!?)* de acolo vor trage singura învĕţătură posibilă, că România trebue sĕ stea cu monarchia nóstră pe piciorul cel mai bun, cel mai pacinic şi cel mai amical, décă voiesce sĕ urmărésca speranţe paralele cu voinţa regelui ei.

Kurtur-Kampf-ul în Ungaria.

Fóia sĕptĕmânală politică *„Zu Kunft“*, ce apare în Berlin sub egida lui Bismarck, publică în numĕrul sĕu dela 25 Iulie un articul sub titlul de mai sus, scris de contele Nicolae *Bethlen.* Fiind-că acest articul conţine unele părţĭ de interes şi pentru noi, reasumăm cuprinsul lui în următórele:

Tema articulului o forméză cunoscutul paragraf 169 al proiectului de lege privitor la jurisdicţiunea Curiei în afacerĭ electorale. Acest paragraf, prin care li-se interdice preoţilor de-a usa religiunea pentru a influinţa resultatul alegerilor, dice autorul că este îndreptat în special în contra „partidei poporale“ a catolicilor şi că prin el se provócă în mod direct lupta pentru cult în Ungaria. Paragraful a fost votat cu o mică majoritateşi numai prin concursul fracţiunei din stânga estremă de sub conducerea *protestantului* Francisc Kossuth, pe când cealaltă fracţiune estrema, de sub conducerea *catolicului* Ugron, a votat contra pagrafului. Insa-şĭ împrejurarea acésta arată, că aicĭ e vorba de-o cestiune religiósă. De-o parte bărbaţii conducĕtorĭ ai protestanţilor liberalĭ şi francmasonĭ în alianţă cu Jidanii luptă pentru a se susţiné la putere, ér de alta 9 milióne de catolicĭ în alianţă cu naţionalităţile (cu carĭ naţionalităţĭ? — Trad.) luptă pentru a libera catolicismul şi ortodoxismul de sub jugul persecuţiunilor. „Sprijinitorii principalĭ ai protestanţilor sunt Jidanii, carĭ formézä a treia parte din populaţiunea capitalei, au în mână întréga pressă fără deosebire de partid şi propagă în dimensiunĭ marĭ corupţiunea în tóte classele societăţii“.

După acestea autorul spune, că la cas décă şi camera magnaţilor va vota paragraful de mai sus, atuncĭ lupta pentru cult va isbucni la proximele alegerĭ dietale cu tótă furia şi preoţimea superióră catolică, precum şi câţĭ-va magnaţĭ „liberalĭ“, carĭ până aci din causa sĕrbărilor „milenare“ n'au voit sĕ provóce crisa, atuncĭ vrênd-nevrênd vor trebui sĕ păşéscă şi ei la luptă alăturĭ cu „partida poporală“. Apoi continuă astfel:

„Până acum în tóte acele comitate, în carĭ Slavii şi Românii sunt în majoritate, oposiţia a dat mână liberă guvernului şi n'a luptat în contra candidaţilor guvernului, pentru ca nu cumva prin agitaţiunea electorală sĕ deştepte din nou cestiunea de naţionalitate. Slavii şi Românii din Ungaria n'au avut până acum un singur deputat în parlament şi deputaţii nemaghiarĭ numai din graţia guvernului ocupă loc în cameră. *De acum înainte altfel vor merge lucrurile.* Contele Ferdinand Zichy este de părerea, că e patriotism fals a eschide naţionalităţile din viéţa parlamentară numai pentru aceea, ca de dragul alianţei protestanto-jidovescĭ sĕ susţină decenii întregĭ un absolutism parlamentar. După el, naţionalităţile trebue sĕ fiă representate în parlament în numĕr corĕspundĕtor, ca acolo sĕ-şĭ validiteze dorinţele şi plângerile lor în faţa lumei întregĭ. Prin acea, că pun botniţă pe gura naţionalităţilor, nu vor face sĕ înceteze cestiunea naţionalităţilor“.

Autorul maghiar îşĭ esprimă apoi speranţa, că décă paragraful amintit va deveni lege şi décă se vor pune în praxă prigonirile prevĕdute în el, „naţionalităţile încă şi mai mult se vor alipi la partida poporală“ etc.

Nu avem de scop a ne ocupa acĭ mai pe larg cu comentarea acestui articul. Ne mirăm numai, cum vine contele Nicolae Bethlen sĕ vorbéscă despre Românĭ într'un mod atât de naiv şi curios, ca şi cum ei ar fi o marfă de licitat între „partida poporală“ şi cea guvernamentală.

SCIRILE DILEI.

— 18 (30) Iulie.

Ospeţĭ japonezĭ în România. De Duminecă séra se află în România doi óspeţĭ japonezĭ, şi anume diplomatul *Kotaro Mochizuki* şi publicistul *Ghisen Asahina*, redactor, şef al diarului oficios *„Tokio Nichi-nichi Shimbum“*. Lunĭ dice „Timpul“, óspeţii japonezĭ au sosit la Sinaia, unde au făcut visite d-lui Take Ionescu şi altor persóne marcante politice aflătóre în Sinaia. Scopul călĕtoriei acestor óspeţĭ pare a fi de a se orienta asupra situaţiei politice din Statele europene, în special asupra stării lucrurilor din Statele orientale. Kotaro Mochizuki şi Ghisen Asahina au venit în România direct din Constantinopol şi vor sta acolo până la 1 August. In acest timp óspeţii japonezĭ vor încerca sĕ aibă o audienţă la Castelul Peles, ér în diua de 1 August vor pleca direct la Atena.

—o—

Distincţiune. Majestatea Sa conferi d-lui *Nicolau Creţoiu*, secretar la consulatul austriac din Bucurescĭ, crucea de aur pentru merite provĕdută cu corónă.

—o—

Un jude maghiar deţinut. Judele de cerc din Berettyó-Ujfalu cu numele Paul Szakáll a fost deţinut alaltăerĭ şi escortat de gendarmĭ la Bichiş-Gyula. Se constatase adecă, că Szakáll a defraudat banĭ erarialĭ, a falsificat protocóle şi şi-a permis adeseorĭ premergerĭ arbitrare faţă cu partidele. Judele deţinut este căsĕtorit şi are patru copii micĭ.

—o—

Trei persóne lovite de trăsnet. Din Bistriţa ni-se comunică scirea, că Lunĭ după amédĭ au fost lovite de trăsnet trei femei, carĭ lucrau la câmp. Una dintre ele muri numai decât, celelalte două însĕ, pe carĭ fulgerul le-a lovit numai parţial, zac greu bolnave în spitalul orăşenesc de acolo.

—o—

Ceva despre Affendakis. Alaltăerĭ 'i-s'a cetit cunoscutului spărgĕtor de casse Affendakis Perikles sentinţa Curiei, prin care este osîndit la patru anĭ şi jumĕtate temniţă. Timpul de $1/2$ an, cât l'a petrecut în închisóre preventivă, încă 'i-s'a socotit. Astfel el a intrat în temniţă la 26 Martie şi va eşi în diminéţa dilei de 27 Martie 1899. După ce un tălmaciŭ grec i-a esplicat înţelesul sentinţei, Affendakis însinuă recurs. După ce i-s'a spus însĕ, că Curia este forul cel mai înalt, şi că în contra sentinţelor acesteia nu se póte recura, Affendakis se rugă, ca cel puţin sĕ 'i-se permită a-şĭ aduce mâncarea pe cheltuéla proprie. Procurorul îi spuse însĕ, că în sensul legei numai acelora li-se permite a fi întreţinuţĭ pe cheltuéla proprie, carĭ sunt osîndiţĭ la închisóre (fogház şi nu fegyház), au împlinit trei din patru părţĭ a pedepsei şi au avut purtare morală bună. Atuncĭ Affendakis dise întristat: „C pânea acésta de rob eu mĕ prăpădesc. Sunt sătul de ea până 'n gât“. După acésta Affendakis, care e în uniformă de rob, a fost dus érăşĭ în celula sa, urmat de inspectorul temniţei şi doi păzitorĭ.

—o—

Norocul primarului Vienei. Din Viena se scrie, că după cum se vorbesce acolo, primarul Strobach a căştigat la loteria oraşului Viena primul căştig, în sumă de 200,000 fl.

—o—

Filoxera se lăţesce necontenit. De curênd ministrul de agricultură dete ordin sĕ fiă puse sub carantină comunele Şomfalău din comit. Tĕrnavei micĭ, apoi Gothaia şi Săcămaş din comit. Huniedórei, deórece se ivi şi în viile acestor comune filoxera.

—o—

Concert la Nou. Musica regimentului de infanteria Nr. 50 va concerta Sâmbătă in 1 Aug. n. c. la restaurantul „Elisium“ din Nou.

—o—

Cununiă. D-l *Sever Groze*, teolog abs. şi d-ra *Emilia Paşcu* se vor cununa în 9 August n. c. la 3 óre p. m. în biserică gr. cat. din Şomfaleu. Masa şi petrecerea în Şimotelnic. — Dorim fericire tinerei părechĭ!

—o—

Notiţe din istoria scólelor nóstre medii.

(Urmare.)

O datorinţă de pietate şi reverinţă către marii înaintaşĭ, carĭ au lucrat în pămêntul sacru al culturii românescĭ la şcólele nóstre, mĕ îndémnă ca drept încheiere a acestor notiţe istorice sĕ comunic aci şi câte-va notiţe biografice asupra primilor doi directorĭ ai şcólelor nóstre.

Gavriil Munteanu s'a născut în comuna Vingard, comitatul Albei de jos, la anul 1812, în luna lui Februar. Tatăl sĕu era învĕţător şi-i dădŭ însuşĭ primele cunoscinţe de carte, pe carĭ 'şĭ-i-le însuşi inteligentul băiat cu atât succes, încât, după cum dice însuşĭ în autobiografia sa, în etate de 6 anĭ cetia Apostolul în biserică, ér în vêrstă de 10 anĭ Cazania. La 1823 se înscrise la şcóla primară din Alba-Iulia, pe care o termină cu succes „eminent“. In decursul anilor 1826—1830 termină gimnasiul tot cu succes eminent, ér în anii 1831—1834 absolvă cursurile filosofice şi de drept la liceul din Cluşiu.

La 1834, în etate de 22 anĭ, trecŭ în Muntenia, fiind aplicat ca prefect de studii

---

Stanca o podidiră lacrimile, şi la întrebarea ce i-o făcŭ soţul sĕu, pentru ce plânge, ea rĕspunse:

— Ceea ce i-s'a întêmplat lui se póte fórte bine sĕ ţi-se întêmple ţie şi acestora!, arătând la copii sĕi.

Ea puse sĕ se caute corpul cardinalului şi-l înmormêntă cu pompă. Prin blândeţa sa, ea încercă de a micşora furia bărbatului sĕu, încărcând cu binefacerĭ pe vechii sĕi supuşĭ valachĭ, precum şi pe cei din Transilvania cucerită.

Ne mai simţindu-se la adăpost nicĭ în Belgrad, nicĭ în Tĕrgovişte, ea luă pe fiiul sĕu cu ea la Făgăraş. După nenorocita bătae dela Mirislău, Mihaiŭ plecă prin munţĭ şi trecŭ în România cu femeia şi copii sĕi.

Simţind mersul ameninţător a lui Sigismund şi a lui Moise Sekely, Mihaiŭ se hotărî a face pace cu Basta, cu condiţiunea de-a lăsa ca ostaticĭ în Transilvania pe întréga sa familie.

Nenorocita dómnă fŭ aruncată în închisóre de către Ştefan Csaky şi tratată în chipul cel mai barbar, transportată dela Făgăraş la Sibiiu şi dela Sibiiu la Făgăraş, fără ca arestul sĕu sĕ devină ceva mai liber séu mai puţin aspru.

Noutatea asasinatului soţului sĕu o lovi crud şi nu se scie cum ea însă-şĭ putŭ scăpa de loviturile asasinilor.

In 1602. i-se dădŭ în sfîrşit libertatea şi pe când fiiul sĕu se ducea la Viena pentru a căpĕta tronul tatălui sĕu, ea se retrase în mănăstirea Cozia, unde găsi, trăind încă, pe mama lui Mihaiŭ Viteazul, care se călugărise.

Ne închipuim cât de durerósă a trebuit sĕ fiă întêlnirea acestor două femei nenorocite. Anul următor, ea mărită pe fiica sa în Grecia, şi în 1604, pentru a pune capăt unei vieţĭ pline de chinurĭ şi de nelinisce, fŭ atinsă de ciumă, care bântuia pe atuncĭ România. Cea din urmă faptă a ei fŭ un dar făcut episcopului de Rêmnic.

Portretul sĕu se vede încă pe zidul mănăstirei Galuiu, o figură blândă şi melancolică, plină de inteligenţă, în costumul sĕu de Dómnă, cu coróna pe cap, rochia roşie brodată cu aur, şi manta cu blana de cacom. Cu regret te desparţĭ de acéstă nobilă femee, când n'ai dat asupra ei decât câte-va noţiunĭ, un schelet a acestei frumóse şi dureróse existenţĭ, o ideie asupra acestor marĭ furtunĭ, care au vênturat-o şi au înghiţit-o, neputênd-o schimba nicĭ odată.

O apariţiă originală e soţia lui Erimia Movilă, domnul Moldovei (1595—1620).

Ea nu ajunse interesantă, decât în timpul vĕduviei sale, în 1607. Vestitul cronicar Miron Costin povestesce cum ea puse sĕ otrăvéscă pe cumnatul sĕu Simeon Movilă, cum ea luptă în capul copiilor sĕi în contra lui Simion, cum ea chimă în ajutor pe cei trei ginerĭ ai sĕi, polonejĭ, şi cum ea reuşi a pune pe fiul sĕu pe tron. Dér după puţin timp Turcii 'l rĕsturnară şi puseră pe Ştefan Tomşa în locul sĕu. Elisabeta se retrase în Polonia unde începŭ a aduna o armată.

Fiul sĕu fŭ prins de Tătarĭ şi înecat în Nistru, ér ginerii sĕi fură făcuţĭ prinsonierĭ; unul din ei 'şĭ cumpĕră libertatea, altul se făcŭ musulman. Atuncĭ Elisabeta se hotărî a intra singură în ţéră în fruntea armatei sale pentru a cuceri tronul pentru unicul fiu, Bogdan, ce-i mai rĕmăsese.

Ea bătŭ pe Ştefan Tomşa la Tătăranĭ (1615) şi puse mâna pe tronul Moldovei.

Dér Strinder Paşa şi domnul Valachiei Radu Mihnea se uniră şi merseră contra ei. Strinder Paşa 'i trimise rĕspuns, că el 'i aduce steagul şi puterea din partea Sultanului, dér domnul Radu vĕdênd, că ea va cădea în capcană îşĭ făcŭ o datoriă de creştin de a o vesti. Ea nu credŭ în sinceritatea unui vrăjmaş, şi fŭ prinsă împreună cu fiiul sĕu. O ducea într'o căruţă, când întêlni nisce boerĭ, la care ea strigă plângênd: „Boerĭ, boerĭ! păgânul mĕ necinstesce“. Se spune că ea a tăiat una din frumósele sale cosiţe şi că ar fi aruncat-o unuia dintre ei. Se află încă la Suceava. Ea fŭ silită a fi femeia unui agă turc, şi cronicarul sfĕrşesce povestirea sa povăţuind pe femei de a rĕmânea credincióse la furcă şi de a nu se amesteca în trebile bărbaţilor.

în pensionatul dela Sf. Sava din Bucurescî. La 1 Iuliu 1836 el fù chiemat de episcopul Cesariŭ la Buzĕu, pentru ca sĕ deschidă acĭ nou înfiinţatul seminar eparchial, la care fù numit inspector şi profesor. In vreme de 8 anĭ a condus G. Munteanu acest institut cu o însufleţire şi pricepere mult apreţiată de episcopul locului. La 1844 e trimis de cătră metropolitul Neofit la Rîmnic, ca sĕ organiseze şi acĭ seminarul episcopesc, pe care îl conduce ca inspector şi profesor până la 1848, ér la 1849 se reîntórce éraşĭ în patriă, pentru-ca în anul următor sĕ fiă denumit de primul şi singurul profesor al clasei I. gimn. deschise în acel an la Braşov. La 29 Aprilie 1853 i-se dă decretul de director al gimnasiului nostru şi rĕmâne director şi profesor acĭ până la mórtea sa întêmplată la 17 Decembre 1869 st. v.

In urma unei largĭ activităţĭ literare Gavriil Munteanu a fost numit la 1867 membru al Academiei române de sciinţe din Bucurescî.

Asupra persónei directorului Munteanu reproduc în cele următóre un pasagiŭ din schiţa biografică edată de d-l fost director Ştefan Iosif la 1870, care 'mi-a servit de basă la aceste notiţe biografice. Ĕtă ce ḑice d-l Iosif:

„Ca sĕ mĕ pot apropia cel puţin până la óre-care grad de adevĕrul axiomei: „De mortuis nihil nisi verum“, voiŭ încerca în următórele a desemna în trăsăturĭ generale caracterul lui G. Munteanu ca om avisat a trăi în societate cu ómenii. După cum mi-se afirmă din mai multe părţĭ, G. Munteanu încă ca copil era dela natură tăcut şi meditativ. Acéstă facultate fundamentală a sufletului sĕu, a căreĭ origine afle-o fisiologiĭ şi psichologiĭ unde vor voi, în decursul timpului sub greutăţĭ, esperiinţe şi suferinţe, la carĭ este omul espus, şi de carĭ n'a fost nicĭ dênsul necercetat, ci une-orĭ chiar copleşit prin forţa neîndurătelor ursitóre, s'a desvoltat până la gradul de susceptibilitate şi neîncredere, ce adeseorĭ şi în multe casurĭ este isvorul multor suferinţe, ce 'şi-le căşună şie-şi însuşĭ sufletul agitat. Se póte, că aplecarea acésta genuină pentru singurătate s'a nutrit şi desvoltat cu atâta tăriă din causă, că el a trăit o parte considerabilă a vieţii sale în mănăstirĭ şi între călugărĭ; se póte că neîncrederea a fost resultatul unor decepţiunĭ amare, a căror origine şi desvoltare nu ne sunt cunoscute. Fiă orĭ-cum va fi, timpul şi impregiurările 'şĭ revindecară şi în casul de faţă dreptul lor nealienabil, căcĭ avisat a trăi în societate şi familiă, acel defect până într'atâta se paralisase în perioda a doua a vieţii sale, încât în aniĭ din urmă, afară de starea anormală, mai că nu 'i se mai cunosceau urmele. Décă din de-o parte acésta se póte caracterisa de scădĕmênt al totalităţiĭ caracterului sĕu, ne satisfac de altă parte cu îmbelşugare virtuţile lui ca om public, ca pedagog.

Virtuţile lui ca om public, director şi profesor, pe lângă cele atinse mai sus, se pot reasuma în acestea: o înfăţişere şi purtare demnă de chiemarea sa, acurateţă împreunată cu tact fin în afacerile sale de orĭ-ce natură; maniere fine împreunate cu seriositate. Ca pedagog: sever, dér indulgent ca un tată iubitor; ţinta şi aspiraţiunile lui erau: a forma din junii românĭ încredinţaţĭ conducerii sale caractere tarĭ ca stâncile faţă cu vijeliile, la carĭ suntem noi Românii espuşĭ; a sădi în inimile cele fragede ale junimii modestia virginală, reverinţa cătră cele sfinte, respect din convicţiune, cătră legĭ şi mai marĭ; amor şi devotament pentru tot ce e bun şi frumos, nobil şi adevĕrat; în fine ferindu-o de căile alunecóse ale viţiului şi decadenţei morale, se nevoia a deştepta şi nutri în inimile lor acele marĭ simţĕminte de patriotism, naţionalitate şi mândriă naţională, ce caracterisau atât de frumos pe strĕbunii noştri, şi sunt unele din condiţiunile de viéţă pentru orĭ-ce popor liber! Aceste nobile stăruinţe au fost încununate de resultate destul de frumóse. Ĕtă ce ḑice Munteanu însuşĭ despre sine în biografia sa scrisă la 1862:

„Astfel în curs de 28 de anĭ cu puţină întrerupere ocup ingrata dregătoriă de învĕţător — cu ce remunerare: cu vre-un câştig de avere pentru ḑile negre? Toţĭ scim, că dăscălia şi averea sunt două concepte opuse, ce se ridică unul pe altul; cu vre-o perspectivă măcar de pensiune pentru ḑile de bĕtrâneţe? Nicĭ acésta nu? Ce dér? Mulţămirea sufletéscă, acea mulţămire, ce o simte în consciinţa sa tot bărbatul, carele face tot, ce póte, în sfera activităţii sale fiă cât de mărginită pentru progresul şi binele fraţilor sĕi de un sânge şi de o religiă, acea mângâere în fine, ce trebue sĕ o aibă, că sĕmênţa doctrinei sale şi a moralii aruncată în acest curs de timp destul de lung, n'a căḑut tótă pe pĕmênt sterp, avênd dincócĭ şi dincolo de Carpaţĭ numeroşĭ discipulĭ, între carĭ unii se bucură de un renume bun între Românĭ.“

(Va urma.)

Turburările din Turcia.

Asupra turburărilor din imperiul turcesc sosesc următórele scirĭ mai noue:

Numĕroşĭ Musulmanĭ indigenĭ susţinuţĭ de soldaţii turcĭ, au trecut zona militară din Creta, pe cósta Asonaţĭ, spre a comite jafurĭ. Au întêlnit 1500 de insurgenţĭ armaţĭ, carĭ i-au respins causându-le perderĭ considerabile.

Din Constantinopol i-s'au trimis „*Corespondenţei politice*“ câte-va date precise în privinţa ajutórelor trimise de Grecĭ insurgenţilor cretenĭ, în ultimele timpurĭ. La 21 Iulie o corabiă grecéscă a debarcat voluntarĭ lângă Rodolo şi a distribuit arme şi muniţiunĭ creştinilor din satele de prin prejur. La 23 Iulie, un corp liber grecesc a abordat la Santuicolo, lângă Candia. Mai multe corăbii cu pânze au abordat la alte părţĭ ale cóstei cu voluntarĭ, arme şi muniţiunĭ pentru Cretenĭ. Resultă de aci, că Grecii lucréză cu activitate la întinderea mişcării revoluţionare.

Se scrie „*Gazetei de Colonia*“, că Pórta se plânge, că Grecia n'a împedecat trimiterea de partisanĭ şi arme. Din contră, oficerii grecĭ au primit permisiunea de a merge în Creta ca sĕ participe la rĕscólă. „*Gazeta de Colonia*“ mai ḑice că în cercurile diplomatice din Atena, se crede că Grecii sunt convinşĭ, că gelozia care domnesce printre puterĭ nu permite nicĭ o acţiune cu o unitate de vederĭ complectă. Din contră trebue constatat, că la Constantinopol nu esistă nicĭ o neînţelegere asupra cestiunei cretane printre representanţii puterilor.

„*Agenţia Stefani*“ anunţă, că o nouă panică s'a produs erĭ diminéţă în Canea, în urma unor cauze neînsemnate. S'a tras focurĭ de puşcă fără a causa vr'un rĕu. Consulii au recomandat Valiului de a lucra cu asprime în contra autorilor acestor turburărĭ.

Necrolog.

Venerabilul vicar al Silvaniei, D-l Alimpiu *Barbolovicĭu*, a îndurat o grea lovitură prin mórtea iubitei sale soţii, cu care împreună a suportat luptele vieţei timp de 38 de anĭ. Adresând şi din a nóstră parte meritosului soţ şi întristatei sale familii condolenţele nóstre cele mai sincere, lăsăm sĕ urmeze aicĭ următorul anunţ funebral, dat din partea familiei:

Alimpiu Barbolovicĭ vicariu for. eppesc. gr. cat. al Silvaniei, ca soţ cu fii sĕi Virgiliu, subjude reg. la judec; Corneliu şi Simion; fratele: Ioan, unchiul: Francisc Gyulai Muntean, profesor pensionat; nepoţii: Aureliu Orian preot gr. cat. cu soţia sa Emilia şi familia; Eugenia cu soţul sĕu Gratian Flonta, preot gr. cat., Ioan Bocsia cu soţia sa Ana, Virgiliu; vara: Iuliana cu soţul sĕu Ambrosiu Pop, paroch. gr. cat. şi familia; nora: Rosalia n. Divényi; cumnaţii; Iosif Orian, protopop gr. cat. Alexandru Barbolovicĭu cu soţia sa Maria şi familia, Alexiu Coste şi familia; cumnate: Teresia ved. Pop, Rosalia König; cuscrii: Ioan Papiriu Pop, protopop gr. cat. cu soţia Iuliana şi familia, Iuliana ved. Butean şi familia; Atanasiu Barbolovicĭu, preot gr. cat. şi familia; Alexandru Barbulescu, preot gr. cat şi familia, precum şi alţĭ consângenĭ şi afinĭ anunţă cu inima frântă şi pună de durere, cum-că scumpa soţie, mult iubitóre mamă, soră, nepótă mătuşe, vara, sócră, cumnată şi cuscră,

† Maria Barbolovicĭu

născ. Bocşia

membră fundatóre a „Reuniunei femeilor rom. Sĕlăgene“, după un morb îndelungat provĕḑută cu ss. sacramente ale muribunḑilor în anul etăţei al 55-lea, ér al căsătoriei fericite al 38-lea, în 27 Iulie n. c. la 4 óre după améḑĭ şi-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Atotputernicului.

Sa stins o inimă bună, a căreĭ ardóre a fost tot-déuna viitorul fericit al copiilor sĕĭ. In dênsa familia a perdut o soţiă şi mamă mult iubitóre, naţiunea un prototip al matrónelor române pĕtrunsă de sentimentul sânt al naţionalităţii, ér miserii pe protectorul adevĕrat al lor, carĭ nicĭ când nu sau depărtat dela dênsa nemângăiaţĭ şi ne ajutoraţĭ.

Osemintele-i recite se vor astruca în 29 Iulie st. n. la 3 óre p. m. după ritul gr. cat. în cimiteriul comun din Şimleu. Ĕr în 30 Iulie se va celebra s. liturghie pentru repausul sufletului adormitei.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria binecuvêntată!

Şimleu, la 27 Iulie 1896.

DIVERSE.

Incognito. Persónele de frunte şi mai ales domnitorii se obicĭnuesc a călĕtori incognito. Scopul călĕtoriei incognito de cele mai multe orĭ este, ca sĕ se încungiure primirile festive. Monarchul nostru, când călĕtoresce incognito pórtă numele: conte Hohenems, ér împĕrătésa călĕtoresce sub numele: Miss Nicholsohn. Regina Angliei când călĕtoresce incognito pórtă numele: contesa Balmoral, regele şi regina Belgiei pórtă numele de contele şi contesa Flandriei séu de Ravenstein. Umberto, regele Italiei: conte Mooza, ér frumósa regină a Italiei Margareta, călĕtoresce sub numele: contesa de Greissoney. Impĕratului german nu-i place a călĕtori incognito, ér fiiĭ sĕi, moştenitorul de tron Vilhelm şi archiducele Frideric Eitel călĕtoresc sub numele: conţii de Ravensberg. Pretendentul tronului frances, prinţul Napoleon pórtă numele: conte de Montfort. Prinţul de Vales călĕtoresce incognito sub numele: Mister Moulton. Fiica lui, princesa Maud, a petrecut sub numele: Miss Mills sĕptĕmânĭ întregĭ la un preot dela sate, fără sĕ o pótă cunósce cineva. Fiica cea mai tînĕră a reginei Angliei, princesa Beatrix, care de present este vĕduva princesă de Batteuberg, trăesce în Germania sub numele: Lady Carrisbrook. Şi, în fine, cine óre nu cunósce în Paris pe contele Takova, séu cu alte cuvinte pe regele Milan?

☞ La numĕrul de faţă este alăturată o „Listă de prenumeraţiune pentru Manualul complet de agricultura raţională, partea I şi II de d-l Dr. George *Maior*, profesor de agricultură în Bucurescĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

E aprópe un repaos de a vedé ridicându-se, în mijlocul acestei vijelii, care se chiamă istoria a României, pe demna soţie a vestitului Domn Matei Basarab, Elena (1633—1654), care fù sufletul renascerei Bisericei. In casa sa găsi Varlaam, Mitropolitul Moldovei, un catechism calvin, căruia el îi făcù un rĕspuns. Acéstă păreche înţeléptă şi cultivată lucră din puterĭ spre a introduce limba română în biserică, în şcóle şi la curte. De atuncĭ liturghia se face în românesce în loc de în limba gréca séu slavă, întrebuinţată până atuncĭ.

Dómna Elena puse sĕ se traducă din limbĭ strĕine în limba română cărţile bisericescĭ şi le tipări pe cheltuiala sa. Ea fù regentă în timp de câte-va lunĭ cât Matei stătù la Constantinopol spre a căpĕta investitura. Ea trebue sĕ fi iubit florile, căcĭ se află o scrisóre a femeei unui judecător din Braşov, care-i trimisese seminţe de florĭ.

Domniţa Bălaşa a vĕḑut decapitându-se în aceeaşĭ ḑi la Constantinopol, după lunĭ de torturĭ în închisóre, pe tatăl sĕu Constantin Brâncoveanu, pe cei patru fraţĭ şi pe soţul sĕu Văcărescu, un urmaşĭ al lui Radu-Negru şi strĕbunul a patru poeţĭ. Li-se propuse pentru cea din urmă dată ca sĕ se facă musulmanĭ, dér ei muriră până la cel din urmă, credincioşĭ creştinismului.

Domniţa nu mai voi nicĭ bogăţiă, nicĭ putere. Ea făcù dar tot avutul sĕu bisericei Brâncoveanu şi întemeiă mĕreţul spitalul Dómna Bălaşa. Spitalele în România sunt înzestrate cu averĭ de milióne, şi în ele se îngrijesc gratuit bogaţĭ şi săracĭ.

Domnul Moldovei, Vasile Lupu, avea trei fete vestite prin frumseţe. El mărită pe cea mai mare cu Ión Radzivil, palatinul Lituaniei; pe a doua o trimese la seraiu pentru a îmblânḑi mânia Turcilor, provenită din causa alianţei lui cu Leşii. Rĕmăsese cea de-a treia, Ruxandra, cea mai frumósă din tóte şi cea mai cultivată. Pe acésta o cerù în căsătoriă Timuş, Hatmanul Cazacilor, care o vĕḑuse la Iaşĭ, când a fost acolo ca trimis. Domnul refuză, ḑicênd că nu-şĭ póte mărita fata cu un sĕlbatic. Cronicarul Miron Costin spune de Timuş că avea „numai singur chip de om, ér tótă firea de fiară“.

Tatăl lui Timuş, Hatmanul Bogdan Hmelniţki, devastă Moldova cu 16.000 de Cazacĭ şi 20.000 de Tătarĭ, bătù pe Vasile Lupu şi-l sili a logodi pe fiica sa cu Timuş. Dér îndată ce armatele Hatmanului dispărură, Domnul nu-şĭ ţinù cuvêntul, găsi mijloc de a învrăjbi pe Cazacĭ cu Leşii, şi de a-i face sĕ pórte rĕsboiu între ei. Hatmanul bătù pe Leşĭ şi trimise veste lui Vasile că va năvăli asupra lui cu 100.000 Cazacĭ (cifra cronicarilor).

In luna lui Iunie 1652, Timuş intră în Moldova şi sili pe Domn a face nunta. „Mare netocmélă în de potriva caselor şi firilor“, ḑice Miron Costin. „Acéstă parte era o domniă de 18 anĭ şi împărăţiei cu belşug şi cu cinste semănătóre, ér cealaltă parte de doi anĭ eşită din ţărăniă“.

O mănăstire, nu departe de Iaşĭ a păstrat numele de *Frumoasa*, fiind-că frumósa Domniţă Ruxandra petrecù după nuntă câteva ḑile acolo, înainte de a urma pe bărbatul sĕu la Cehrin.

Vasile Lupu nădăjduia, că cu ajutorul ginerelui sĕu va puté rĕsturna pe Matei Basarab şi va puté reuni cele două tronurĭ: a Moldovei şi a Valachiei, dér fù bătut pe Dâmboviţa şi perdu tronul şi unul şi altul. Timuş alergă în ajutorul sĕu, fù victorios şi se închise la Suceva.

In acest oraş, Timuş fù lovit de o bombă aruncată de cătră Vişnoveţki, vechiŭ peţitor a Ruxandrei. Dér rĕsbunarea acestuia nu-i servi la nimic, căcĭ frumósa Ruxandra nu se mai mărită. Ea trăi în oraşul Rascov, pe care-l dărui socrul sĕu nu se întórse în patria sa decât pentru un proces cu Dilenii în 1670.

In 1688, în faţa trupelor leşeşti şi cazace, carĭ intrau în Moldova sub Ión Sobieschi, ea se refugiă în mănăstirea tatălui sĕu, la Neamţ. Dér un boer numit Crupenschi o trădă, aduse cazacĭ în cetatea Némţului, unde pe pragul porţei tăiară capul frumósei Domniţe Ruxandra.

Se păstréză încă mai multe autografe de mâna sa, mai ales în limba grécă.

(Va urma.)

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Iulie 1896 st. v. s'a deschis nou abonament la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şése luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 franci
pe şése luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe şése luni	1 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	8 franci
pe şése luni	4 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate postale.**

Administraţiunea

„Gazetei Transilvaniei".

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Iulie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.45
Renta de corόne ung. 4% ...	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4% ...	97.10
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	153.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de argint austr.	101.60
Renta de aur austr.	123.60
Losurĭ din 1860.	147.50
Acţii de ale Băncei austro ungară.	977.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	387.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	358.75
Napoleondorĭ.	9.51
Mărcĭ imperiale germane ...	58.75
London vista	119.70
Paris vista	47.57½
Rente de corόne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.40

Cursul pietei Braşov.

Din 30 Iulie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.½	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 1914—1896.
not.

PUBLICAŢIUNE

Din partea subscrisei primării comunale se aduce la cunoscinţa publică, cumcă pe basa Inaltei concesiunĭ ministeriale Nr. 2801/I—2 1896 Comuna mare Zêrnescĭ **vinde** pe calea licitaţiunei publice şi de oferte, în partea din pădure „Nămaia", conform planului de pădurit aprobat, următorul cuant de **lemne** şi anume:

I. In clasa de esploatare D. seria I departamentul 1 tabla 1 circa 68,210 metri cubicĭ molidv.

II. In clasa de esploatare E. seria I departamentul 1 tabla 1, 2, 4, 7, şi 9 circa 38,209 metri cubicĭ molidv şi 86,094 metri cubicĭ lemn de fag.

Preţul de strigare sĕ fixézĕ pentru molidv cu 60 (şésĕdecĭ) crucerĭ, ér pentru fag 10 (dece) crucerĭ de fiă-care metru cubic.

Ofertele provĕdute cu timbru de 50 cr. şi 10% din preţul de strigare ca vadiu sunt a se înainta subscrisei primării comunale până la începerea licitaţiunei verbale, care se va ţiné Marţĭ în 1 Septemvre st. n. 1896 la 10 óre a. m. în cancelaria primăriei comunale din Zêrneştĭ.

Reflectanţii sunt rugaţĭ a scrie clar în oferte, atât în cifre, cât şi în litere preţul oferit de fiă-care metru cubic.

Oferte se pot face şi separat, adecă séu numai pentru molidv, séu numai pentru fag.

Se observă, că la sus numita pădure, care se află în o depărtare de 16 Klm. de Comună, conduce drum, care cu puţine spese se póte aduce în starea cea mai bună şi în fine că în Comună se află şi staţiune de drum de fier.

Condiţiunile de licitaţiune se pot vedé în órele oficióse la primăria comunală din Zêrneştĭ.

Zêrneştĭ, la 20 Iulie 1896.

Primăria comunei Zêrneştĭ:

Ioan Şona, primar. 1027,2—3 Nistor Podar, notar.

Nr. 11164—1896.

PUBLICAŢIUNE.

Se face cunoscut, cumcă pe temeiul ordinaţiunei ministeriului reg. ung. de finanţe din 22 Iulie a. c. Nr. 56275—1896 sau sistat pe timp nedeterminat pertractările asupra evaluărei dărei, pentru oraşul Braşov.

Braşov, 26 Iulie 1896.

Magistratul orăşenesc.

Nr. 10349—96.

Concurs.

La oficiul orăşenesc forestieral **este de ocupat un post de adjunct forestieral** devenit vacant.

Cu acest post sunt împreunate următórele beneficii:

Leafa anuală: 700 fl.

Banĭ de locuinţă 150 fl. eventualminte o locuinţă naturală.

Pauşal pentru drum şi diete: 120 fl.

40 metri lemne de fag.

5 quinquenale de câte: 100 fl.

Drept de pensiune.

Reflectanţii au de a-şĭ ascerne petiţiunile provĕdute cu timbru de câte 50 cr., cu testimoniul de botez, testimoniul de maturitate dela un gimnasiu séu dela o şcólă reală superióră, cu testimoniul asupra absolvărei studiilor academice, cu testimoniul asupra cunóscerei celor 3 limbĭ ale patriei, cu testimoniul asupra ocupaţiunei de păn'acum, cu testimoniul de moralitate şi cu acela asupra examenului de stat depus în Ungaria, **cel mult până în 31 Octom.** a. c. la acest magistrat.

Braşov, 21 Iulie 1896.

Magistratul orăşenesc.

Anunciurĭ
(inserţiunĭ şi reclame)

Suntĕ a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admi istr. „Gazeta Trans."

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.